UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Casus q[...] aliquis incidit in exco[m]municat[i]o[n]em

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

lucõe ibi (Preſul) Prima ps adhuc in duo. nã pmo facit qd dictũ ē. ſcdo
ponit q̄dam obſeruãda circa excõicatos. ſcda ibi (Stent foris eccliam)
Primo dr ſic (excõicati debent frui hac lege) qꝛ ſi ſunt excõicati tũc debent
timere excõicatõem. ꝛ debent obedire ſuis ſupioribꝫ. ſiue talis excõicatio ſit
iuſta vel nõ. Rõ ē. qꝛ excõicatus ē mēbrũ putridũ in ecclia. iõ ne ex toto ec
cleſia vileſcat excõicatio ē timenda. qꝛ ſi iniuſte ē illi illata tũc dꝫ ſe defende
re in iudicio opponēdo ſuã innocētiã ꝛ ꝓcurãdo ſuã abſolutõem. Et ex-
cõicati nõ pñt aliquē trahere in cãm niſi fuerit ꝑus abſoluti. ſꝫ ipi ab alijs
hoibꝫ pñt trahi ad cauſas iudiciarias. ¶ Pro illo notandũ ē. ꝙ ſnia excõ-
municatõis ſic deſcribit. Eſt chriſtianoꝝ ꝛ diuinoꝝ officioꝝ ꝛ a chriſtifi-
deliũ ꝯmunione ſegregatio. Et dr notãter (chriſtianorũ) ad excludendũ
iudeos q̄ nõ excõicant niſi ſiniſtre. qꝛ iã ſunt poſiti extra eccliam. Silr nec
bruta aialia pñt excõicari. qꝛ ſi columba auide ſumeret corpus dñicum in
eleuatõe a manibꝫ ſacerdotꝫ. tũc colũba nõ eſt excõicanda

☞ Itē nota ꝙ due ſunt ſpēs ſnie excõicatõnis. vt etiã ſupra tactũ eſt. ſcꝫ
ſnia maior ꝛ ſnia minor. Sentētia maior ē duplex. q̄dã eſt lata a canone. q̄-
dam ē lata ab hoie. Iſta ſnia q̄ eſt lata a canone eſt multiplex. cuius h̄ ali-
q̄ caſus notãtur. Primus caſus. q̄ incidunt in hereſim de facto ſunt excõ-
municandi. nec in loq̄la aliq̄s pt cũ eis ꝯuerſari. qꝛ ſtatim ſunt in ſnia ma
iori canonis. Scds caſus. q̄ fauet hereticis ſtatim eſt in ſnia excõicatõnis
maiori lata a canone. Tercius caſus. quicunqꝫ imponeret manus ſuas in
clericũ violēter q̄ clericus eſt ordinatus ꝛ cuius ordo vere ē approbatꝰ ab
ecclia. ille eſt in ſnia maiori excõicatõis lata a canone. Quartus eſt. hoies
qui pñt defendere ꝛ nõ defendunt ne manus violēter imponãtur in cleri-
cum ordinatum. vel ſi ſunt ſupiores nõ inhibentes inferioribꝫ ſuis. iſti etiã
incidunt in ſniam maiorē latam a canone. Quintus caſus eſt. q̄ dicunt ec-
cleſiam romanã nõ eſſe caput eccleſie militantis. i. omniũ chriſtianoꝝ. iſti
etiam incidunt in ſniam maiorem latam a canone. Et pñt eſſe plures ca-
ſus maioris ſnie q̄ patebunt poſtea. Alia eſt ſnia maior lata ab hoie. ſcꝫ a
iudice. Et illa eſt duplex. nã quedã dr ꝓ ꝯtumacia. ſcꝫ qñ aliq̄s citat ꝛ ſper
nit ꝯparere iuri. tunc ſup ipm datur ſnia maior ab hoie lata ꝓ ꝯtumacia.
Sꝫ alia eſt que fit ꝓ aliqua re. verbi grã. ſi aliquis tenetur alicui ecclie de-
cimas. qui ꝑfixo certo tempore non dederat prehabita monitõne. ſuper
illũ datur ſnia maior lata ab homine pro re. Et pro talibus ſententijs la-
tis ab hoie nullus habet abſoluere niſi qui fert ſententiam. ꝛ de ſententia
maiori intelligitur littera. Sed ſententia minor eſt. quando aliquis excõ-
municato ꝑticipat. Et ꝯmuniter oīes homines qui ꝯmittunt peccatum
mortale ſunt in minori ſententia excõmunicatõnis

☞ Vltimo nota ꝙ excõicatio adhuc ē duplex. ſ. maior ꝛ minor. Maior
eſt. qñ inhibet cõicatio hoim ꝛ ſacramētoꝝ. Sꝫ minor excõicatio ē. qñ ali-
q̄s ſepatur ſolũ a ꝯmunicatõe ſacramentoꝝ. Et iuriſte dicũt. ꝙ ſi aliquis
eſſet ꝯſtitutus in maiori ſnia excõmunicatõnis ꝛ celebraret vel ingereret
ſe diuinis de facto eſſet irregularis. ſꝫ aliquis exiſtens in minori ſentētia ex
cõmunicatõnis non eſſet irregularis.

ſc excõicati ſc dei .i. ſocietatē ſc iſti
Stent foris eccleſiam. hominum conſortia vitent.

.i.null⁹ hō s^c excōicat⁊ s^c in pticipādo.
Nemo loquatur eis. nullus communis eis ſit
s^c excōicatis .i. ſigna
Potu ſine cibo. nec eis dabit oſcula pacis
s^c excōicati .i. ſine pſenſu iudicis
Non abſoluentur ſine iudice. ſi manifeſta
s^c excōicatoꝝ pctm̄ s^c excōicatis
Horum ſit culpa. mortis timor acrius inſtans
s^c excōicatos. abſoluit .i. ſatiſfactio
Hos licite ſoluit ſi cautio debita detur
s^c excōicatis .i. filij .i. vxores
Iſtis annexi pueri. ſerui. mulieres
s^c excōicatis p quia
Commaneant timide. quoniam dependet eorum
.i. nutrimentū s^c excōicatos
Victus ab his. ſed qui potuit dimittere tales
.i. a vinculo excōicatōis .i. terrā excōicatoꝝ
Soluitur a banno. fines horum peregrinus
.i. pambulat s^c aliqs
Pertranſit licite princeps vel rex populorum
.i. in excōicatōe .i. ſuus pplˀs s^c excōicato
In banno ſi ſit ſua gens communicet illi
s^c reges ⁊ pncipes s^c illis s^c ſubditi
Iſtos corrigere licet. vt faciant ſatis atq;
.i. laborēt s^c ab excōicatōe
Et ſtudeant ꝙ ſoluantur quocunq; modo ſit
s^c ſuā s^c ſuū s^c aliqs
Percutiens matrem vel patrem filius. idem
.i. eterna maledictōe s^c filiū
Perpetuo doleat anathemate. donec in ipſum
.i. debita .i. de iſtis pctis
Digna refundatur vindicta malis ſuper iſtis
.i. excōicatus
Percutiens patrem vel matrem ſit maledictus
.i. de facto excōicatū .i. ſolū ptās pape
Ex facto. ſoluit hunc vnica gratia pape
.i. ſecreta excōicatio
Actio ſecreta velut in furto moderetur
.i. ex tali excōicatōe
Conſilijs vel ope confeſſoris. ꝙ abinde

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

.i.pericula .i.occulta liberatio
Scandala non veniant et cauta ſolutio fiat
.i.ſacerdotē ſc ego raymūd⁹ .i.ꝑticipet
Preſ byterum ſolui nego ſi communicet iſtis
.i.indigne ſc pſbyter ſc ſit .i.abſolutus
Iniuſte ſi non celebret niſi pzimo ſolutus

¶ Hic ponit aliqua obſeruāda circa excōicatos dicēs. Excōicati debēt ſtare foris eccliam nō ingrediendo eandē. ꝛ debent vitare ꝯſortia hoīm. ꝛ null⁹ dꝫ cū talibꝫ loq̄. nec dꝫ eis ꝯgaudere in cibo ꝛ potu. nec aliq̄s dꝫ eis exhibere oſculū pacis qn̄ agn⁹ dei cantat᷑ niſi ꝑus abſoluant᷑. ꝛ ſi illi ſunt in excōicatōe manifeſta tūc nō pn̄t abſolui niſi a iudice excōicāte. ꝛ hoc eſt veꝝ ſi nō fuerit in extremis dummō det᷑ cautio ſatiſfaciēdi. Subdit ꝙ ꝑſone ꝯiuncte ipis excōicatꝫ. ſic̄ ſunt vxores filij ꝛ ſerui pn̄t eis cohabitare. qꝛ eoꝝ nutrimēta ꝓcedūt ab excōicatis. Sed q̄cunq̄ꝫ cohabitaret cū iſtis excōicatis pt eos dimittere ꝓpter hoc vt non noceat illi ſnīa excōicatōnis. Subdit aliud documentū dicēs. ꝑegrini ꝛ viatores licite ꝑtrāſire pn̄t terram alicui⁹ regis vel ꝑncipis q̄ ē in banno. hūc ſubditi ſui debēt reducere vt ſatiſfaciat ꝛ vt ꝓcuret abſolutōem. Subdit dicēs. filius ꝑcutiēs patrē vel matrē dꝫ ꝑpetue dolere de facto. ꝛ eſt excōicatus donec ſatiſfaciat. et nullus pt eū abſoluere niſi dn̄s aplicus. Subdit. ſi aliq̄s eēt excōicat⁹ ꝓpt aliqd̓ factū ſecretū. puta furtū. tūc iſti excōicato tāta iniūgat᷑ pnīa. ꝛ debet moderari ꝑ auxiliū ſapiētꝫ ꝯfeſſoris ne plura ſcādala inde oriant᷑ Subdit dicēs. ſi pſbyter excōicatus ſiue iuſte ſiue iniuſte fuerit talis nō dꝫ celebrare miſſam niſi ꝑus ſit ſolutus a tali excōmunicatōne

☞ Notandum ꝑmo. ꝙ vxores filij ꝛ ſerui pn̄t ipis excōicatis ꝯmanere Rō ē. qꝛ melius eſt vt ꝯmaneāt eis q̄ꝫ ꝙ fame perirent. ſqꝛ ꝓpter mai⁹ incōueniens minus incōueniens eſt eligendū

☞ Scd̓o notandū. ꝙ nullus dꝫ habere actū cū excōicato. nec in loquela nec in mēſa nec in plateis nec in oraculo nec in ciuitate nec in campo. vt pꝫ extra queſtione tercia de excōmunicatōne.

☞ Tercio notandū. ꝙ peregrini pn̄t terrā excōicatoꝝ ꝑtrāſire. ꝛ etiam ſubditi pn̄t ꝑncipē excōicatū ſeq̄. Rō ē iſta. qꝛ ſi peregrin⁹ terminū intētū voluerit ꝯſeq̄. oꝑtet ꝙ ꝯparet ſibi neceſſaria ab excōicatis Et ſubditi ꝓpt᷑ hoc ſequunt᷑ dn̄m. qꝛ bona ꝛ dona a dn̄o recipiūt vt ipi ſeruiant. ḡ optimū eſt vt ipi adhereāt. ſꝫ cū tali ꝯditōne ꝙ ipi ſp̄ debent inducere ꝑncipem ſeu dn̄m vt ſatiſfaciat ꝛ abſoluet᷑ ab excōicatōne.

☞ Quarto notandū. lr̄a d̓r (nec oſcula pacis) Vn̄ in aliq̄bꝫ regionibꝫ ꝯſuetudo ē ꝙ amici in plateis obuiātes mutuo inter ſe ꝑbent oſcula pacꝫ et illo mō vſi fuerūt apl̄i. ꝛ in ſignū illius dant᷑ nūc oſcula pacis in celebratione miſſaꝝ. ꝛ ſic nec oſcula ꝑmo mō debent dari ipis excōicatis.

☞ Quinto notandū. dubitat᷑. vtꝝ magꝫ ſit occidere patrē vel matrē q̄ꝫ vxorē legitimā. Et videt᷑ ꝙ magꝫ ē occidere vxorē q̄ꝫ patrem vel matrē qd̓ ſic ꝓbatur. Ille magis peccat qui peccat ꝯ plā iura. ſed occidēs vxorē peccat ꝯ plā iura. ergo magis eſt occidere vxorē q̄ꝫ occidere patrē vel matrē. Maior eſt nota. ſꝫ minor ꝓbatur. qꝛ ꝑmo mō aliq̄s peccat cōtra leg